

**PLA PER A LA
INTERNACIONALITZACIÓ
DEL MÓN LOCAL**

Un objectiu comú des de la visió local

2020-2022

**Diàleg internacional
Connectem. Projectem. Capacitem.**

ÍNDEX

Presentació.....	1
Metodologia de treball.....	2
Eines de la diplomàcia pública al servei del món local.....	3
Eixos d'actuació.....	6
Temes d'interès	10
Actors/entitats membres de Diplocat.....	17

El Pla per a la internacionalització del món local 2020-2022 va ser aprovat pel Ple de Diplocat el 28 de juliol de 2020. Posteriorment, el 23 de setembre de 2020, el Tribunal Constitucional d'Espanya va dictar sentència sobre l'Acord de Govern 90/2019, de 25 de juny. En compliment d'aquesta sentència, cal considerar com a no inclòs en el text del Pla per a la internacionalització del món local el terme "diplomàcia pública".

PLA PER A LA INTERNACIONALITZACIÓ DEL MÓN LOCAL

del Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya – Diplocat

Un objectiu comú des de la visió local

2020-2022

Diàleg internacional
Connectem. Projectem. Capacitem.

Presentació

La diplomàcia pública és el procés comunicatiu de les institucions i els actors públics i privats d'un país amb el públic estranger per difondre'n les idees, els objectius, la cultura i els actius i valors, tot creant un diàleg continu amb la resta del món amb l'objectiu de crear oportunitats, construir connexions i enfortir la confiança mútua.

El món local hi té un paper important ja que incideix directament en la conformació i promoció de la imatge que el públic estranger té del nostre país. Per aquest motiu, i amb l'objectiu d'establir col·laboracions directes amb el món local per tal d'incidir en els diferents àmbits d'interès, que ajudin a internacionalitzar els diferents territoris i a la vegada també perquè els ens locals adquireixin coneixement de bones pràctiques de l'exterior, s'ha dissenyat el Pla específic per a la internacionalització del món local.

L'any 2012 es va crear el Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya – Diplocat, consorci públicoprivat, amb el doble objectiu d'apropar Catalunya al món i el món a Catalunya. Hereu del Patronat Catalunya Món i del Patronat Català Pro Europa, entitat pionera en les relacions amb la UE creada l'any 1982, dels quals en va mantenir el caràcter consorcial i plural.

Amb l'aplicació de l'article 155 el mes d'octubre de 2017, es van iniciar tots els passos que conduïen a la seva liquidació. L'entitat, però, no va arribar a desaparèixer del tot formalment, ja que no va perdre mai la seva personalitat jurídica.

El 17 de desembre de 2018 va tenir lloc el Ple en què es van aprovar les mesures concretes que permetien la reactivació de Diplocat. Entre aquestes mesures destacava l'**encàrrec d'elaborar un pla estratègic** per al consorci.

El **Pla estratègic de Diplocat 2019-2022**, aprovat pel Comitè Executiu de l'entitat reunit el 5 de juliol de 2019, i pel Ple, reunit el 26 de juliol de 2019, estableix desenvolupar un pla específic per impulsar la internacionalització del món local, per tal de reflectir les diferents realitats i necessitats territorials, com també per posar en valor la diplomàcia municipal que ja s'exerceix des de les diferents institucions d'àmbit local.

La proposta de **Pla per a la internacionalització del món local** s'ha nodrit de les aportacions rebudes durant les reunions realitzades amb els membres del consorci representants del món local durant el període de març-maig 2019 i el darrer trimestre de l'any 2019, després del canvi de representants a les diferents administracions i entitats municipalistes arran de les eleccions municipals del maig de 2019.

Metodologia de treball

El Pla estratègic de Diplocat 2019-2022, recull com a actuacions pròpies l'elaboració d'un Pla específic per a la internacionalització del món local.

Concretament, aquest pla específic s'emmarca dins l'Eix 2 del Pla estratègic de Diplocat 2019-2022, Projectar i posicionar Catalunya al món, i dins l'Objectiu Estratègic (OE) 2.1: promoure els actius i valors de Catalunya de la mà de les entitats membres de Diplocat i de la societat civil.

Tal com ja es va fer en l'elaboració del Pla estratègic de Diplocat 2019-2022, i tenint en compte que l'actiu principal del consorci és el seu caràcter plural i transversal, el Pla específic del món local s'ha fet comptant amb el punt de vista i la col·laboració de tots els membres del consorci representatius del món local.

En aquest sentit, i per facilitar una interacció constant amb les entitats locals del consorci, en el marc d'aquest pla específic, el 10 de març de 2020 es crea el **Grup de treball del món local**, que serà l'encarregat de proposar i decidir les activitats a realitzar anualment en l'àmbit local. Aquest grup estarà assistit a nivell tècnic per l'equip de Diplocat. Les reunions del grup, amb una periodicitat com a mínim semestral, seran efectuades de forma itinerant per tot el territori de Catalunya.

El Grup de treball del món local està integrat pels representants tècnics de les entitats locals membres de Diplocat següents:

- Diputació de Barcelona
- Diputació de Girona
- Diputació de Lleida
- Diputació de Tarragona

- Conselh Generau d'Aran
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Girona
- Ajuntament de Lleida
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Vielha e Mijaran
- Associació Catalana de Municipis (ACM)
- Federació de Municipis de Catalunya (FMC)
- Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya, Diplocat

Amb l'objectiu d'involucrar el major nombre d'interlocutors locals catalans, el grup està obert a futures incorporacions d'administracions locals que no siguin membres del consorci Diplocat.

Eines de la diplomàcia pública al servei del món local

Per desplegar el Pla per a la internacionalització del món local s'utilitzaran les eines pròpies de la diplomàcia pública que més s'adeqüin a les diferents actuacions programades anualment. Fruit de la crisi sanitària mundial i dels nous paradigmes que s'han introduït arran de la crisi del COVID-19, es farà un esforç suplementari per incorporar el major nombre d'eines no presencials i telemàtiques que permetin desplegar les actuacions i assolir els resultats recollits en els diferents plans de treball de Diplocat.

ORGANITZACIÓ DE VISITES DE BONES PRÀCTIQUES I MODELS D'EXCEL·LÈNCIA

El Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya, Diplocat, incentiva l'estudi i anàlisi de models de bones pràctiques a l'exterior, alhora que promou el coneixement internacional dels sectors més pioners del país.

Les visites de bones pràctiques consisteixen en conèixer in situ una experiència d'èxit sobre un tema d'interès.

La previsió és que s'organitzi una visita anual de bones pràctiques fora de Catalunya, ja sigui emmarcada dins un curs de formació o bé com a activitat específica. La temàtica de la mateixa i el lloc es decidiran d'acord amb els interessos i les necessitats detectades i es debatrà en marc del grup de treball del món local.

La visita serà de dos o tres dies de durada com a màxim, adreçada a electes i tècnics del món local relacionats amb el tema que abastin o pel qual tinguin un interès especial.

ORGANITZACIÓ DE PROGRAMES DE VISITANTS INTERNACIONALS (PVIS)

Els programes de visitants internacionals (PVIS) són un instrument clau de la diplomàcia pública, ja que contribueixen a fomentar la creació de llaços personals, professionals i

institucionals que milloren les relacions entre la societat civil de diferents països i, al mateix temps, permeten conèixer de primera mà la realitat econòmica, política, social, i cultural d'un país, sense intermediaris.

És per això que, amb l'objectiu de donar a conèixer la realitat catalana, els actius i valors del país, el seu teixit empresarial i econòmic i la seva cultura i forma de govern, des de Diplocat s'organitzen programes de visites adreçats a aquells col·lectius que poden ajudar a difondre la nostra realitat a l'exterior.

Per mitjà del Programa de visitants internacionals a Catalunya, es convida principalment a líders estrangers de reconegut prestigi o a persones expertes en el seu àmbit de treball (periodistes, tècnics, professionals, etc.) a viatjar a Catalunya, durant un període d'entre dos i tres dies, per reunir-se amb les principals autoritats del país, així com amb representants de la societat civil.

Es tindrà en compte que els participants en els diferents PVIs que s'organitzin es desplacin a localitats arreu de Catalunya i mantinguin reunions i contactes amb les entitats locals dels diferents territoris que visitin amb l'objectiu que coneguin tot el territori català i la seva diversitat.

Es preveuen organitzar anualment dos PVIs propis, o en col·laboració amb altres entitats, i dos PVIs adreçats específicament a periodistes.

ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS PÚBLIQUES

Diplocat organitza, en col·laboració amb think tanks, centres d'estudis internacionals, universitats i entitats del país, així com de la resta del món, activitats públiques per tal d'apropar els diferents debats europeus i globals a Catalunya, amb l'objectiu de potenciar la participació de les institucions i la societat civil catalana en l'àmbit internacional, i fer-ne aportacions per assolir un món més just, pacífic i sostenible.

Aquestes activitats públiques consisteixen en jornades d'aprofundiment de temes determinats amb la intervenció de personalitats catalanes i internacionals experts en la matèria, sempre des del punt de vista internacional.

S'organitzarà una activitat pública anual sobre un tema que interessi especialment al món local.

S'estudiarà, en cada cas, l'oportunitat i viabilitat d'organitzar aquestes activitats públiques telemàticament, utilitzant les diferents eines disponibles.

INTERACCIÓ AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Un dels col·lectius més importants de la diplomàcia pública i amb qui cal una interacció més estreta atesa la repercussió que les seves actuacions tenen en l'opinió pública, són els mitjans de comunicació, principalment estrangers. Aquesta interacció es durà a terme principalment per mitjà de PVIs adreçats a periodistes. Es tindrà en compte que els programes incloguin visites a localitats arreu de Catalunya, així com reunions i contactes amb les entitats locals amb l'objectiu de donar a conèixer la diversitat de tot el territori català.

PROMOCIÓ DE LA FORMACIÓ

El desplegament de la diplomàcia pública és tasca de tots i per fer-ho correctament cal formar i capacitar tant el personal de les administracions públiques catalanes com la societat civil en el seu conjunt. Cal fomentar la formació en diplomàcia pública i relacions internacionals del món local català per tal de sensibilitzar i millorar la seva capacitat d'internacionalització.

Per fer-ho, es preveuen desplegar les actuacions següents:

▪ **Cursos de formació**

S'organitzarà un curs de formació cada any adreçat a electes i personal tècnic de l'administració local.

Atesa la naturalesa de les dues entitats municipalistes, FMC i ACM, i tenint en compte les seves capacitats i expertesa, seria recomanable establir projectes comuns i arribar a la realització d'accions conjuntes i coordinades. Si es considerés adequat, i vistos els nexes de la FMC i ACM amb la Fundació Pi i Sunyer, també es podria comptar amb la seva participació en casos concrets. Així mateix, també es poden establir possibles col·laboracions amb altres fundacions i/o entitats.

Es valorarà l'organització d'un curs que combini la formació en línia amb la presencial.

▪ **Programa Executiu en Diplomàcia i Acció Exterior**

Programa adreçat al personal de les administracions públiques amb experiència internacional, per reforçar les capacitats de les administracions catalanes d'impulsar projectes d'internacionalització i promoció exterior. Diplocat va organitzar, des de l'any 2013 i fins al 2018, cinc edicions del programa (Màster Executiu en Diplomàcia i Acció Exterior – MDAE). S'ha realitzat una avaluació general d'aquest programa i està previst que es redefineixi el seu enfocament i contingut a mitjà o curt termini. Es tindran en compte les necessitats del món local en aquesta redefinició.

FESTIVAL DEMOCRÀTIC MEDITERRANI

Els festivals democràtics o d'opinió són plataformes de diàleg democràtic entre la societat civil, els polítics, les empreses, les universitats i els mitjans de comunicació. Cada estiu, persones de diversos orígens i jerarquies, es reuneix en un entorn distès fora de les capitals dels respectius països, per tal de discutir sobre com millorar els seus països. La població té l'oportunitat en aquests espais de discutir sobre temes específics amb els polítics i líders empresarials i comunicatius en un entorn informal.

Fins ara han estat centrats en la zona nòrdica i bàltica d'Europa, tot i que l'any 2019 per segona vegada se n'ha organitzat un a Brussel·les, essent aquest l'únic cas en què es

realitza en una gran ciutat, dins d'un parc urbà. A l'estat espanyol es va celebrar un festival a El Ferrol¹ el 18 de maig de 2019, dedicat a les eleccions europees.

Diplocat està estudiant la possibilitat d'organitzar un festival democràtic a Catalunya, amb l'objectiu de millorar la percepció que la ciutadania té de la política, amb una dimensió internacional dels temes de debat, i assegurant una mínima participació de ponents estrangers que, o bé coneguin Catalunya, o bé puguin aportar la seva visió sobre com afrontar els reptes de la societat catalana en un món globalitzat.

Aquest festival se celebraria al territori, fora de la ciutat de Barcelona, amb una estreta col·laboració de les entitats locals, diputacions i ajuntament de l'indret on tingués lloc.

ALTRES ACTIVITATS PRÒPIES DE LA DIPLOMÀCIA MUNICIPAL

L'administració local té una llarga experiència en col·laboracions municipals a escala mundial, per tant, aquest no és un camp nou a explorar sinó un espai a consolidar i a promoure en un marc no presencial de l'acció internacional de l'administració local.

Entre aquestes actuacions, convé destacar-ne les següents:

- Agermanaments.
- Participació en xarxes de ciutats i/o territoris.
- Aliances ad hoc de ciutats.
- Intercanvis virtuals (<https://www.100days.euocities.eu/>, [Cities for Global Health](#), [Live updates COVID-19](#)).

Eixos d'actuació

Tot seguit es detallen les actuacions del Pla estratègic de Diplocat 2019-2022 que poden ser d'interès per al món local i que poden conduir a activitats incloses en els Plans de treball anuals de Diplocat.

EIX 1 – CONNECTAR: ESCOLTAR I SER ESCOLTATS

El món local té un especial encaix en aquest eix, és important tenir coneixement d'experiències d'ens locals d'altres països que ens puguin oferir noves visions i/o solucions per a problemes i/o necessitats comunes detectades a les reunions que s'han establert amb els interlocutors del món local. Aquestes temàtiques es detallen en el punt *Temes d'interès* d'aquest pla .

OBJECTIUS ESTRATÈGICS (OE)

---

¹ <https://xeracion.org/festival-de-la-democracia/>

OE 1.1. Escoltar el públic internacional

Diplocat escolta què diu l'opinió pública internacional sobre Catalunya i quins són els temes que més preocupen globalment per generar posteriorment un diàleg constructiu.

ACTUACIONS

- ▶ Monitoritzar com els mitjans de comunicació internacionals perceben Catalunya en les seves diferents vessants.

Diplocat crearà un observatori que realitzi una monitorització permanent dels mitjans de comunicació internacionals i de les xarxes socials. Es tindrà en compte el món local a l'hora de realitzar aquesta monitorització, tant dels mitjans de comunicació, com de les xarxes socials.

- ▶ Conèixer la percepció de l'opinió pública estrangera sobre Catalunya a través de la realització d'una enquesta i el posterior informe de valoració.

En l'enquesta de percepció de Catalunya hi haurà una pregunta específica relativa als ens locals catalans.

- ▶ Implementar una estratègia de *social listening* amb la finalitat de detectar tendències futures, identificar oportunitats de comunicació i fer el seguiment de converses sobre Catalunya en temps real i en diferents idiomes.

Diplocat contractarà el servei de monitorització de les mencions digitals de Catalunya (*social listening*). L'objectiu del servei és avaluar la percepció de Catalunya a la xarxa, agrupar per temes la conversa que es genera sobre Catalunya, identificar-ne els temes en els quals Catalunya es menciona positivament i negativament, detectar els principals prescriptors i detractors (influenciadors) i detectar anticipadament possibles crisis de reputació. En aquesta monitorització també es tindrà present el món local.

- ▶ Elaborar fitxes d'activitat de poder tou o *soft power* internacional per part d'altres ens subestats i sobre temes, persones i entitats d'actualitat internacional per conèixer altres models i estudiar possibles aliances.

Hi ha municipis a nivell internacional que són actors rellevants en la diplomàcia municipal i que també poden ser objecte d'anàlisi en aquestes fitxes.

OE 1.2. Analitzar i intercanviar bones pràctiques i models d'excel·lència

Diplocat incentiva l'estudi i anàlisi de models de bones pràctiques a l'exterior, alhora que promociona el coneixement internacional dels sectors més pioners del país.

ACTUACIONS

- ▶ Organitzar programes de visites fora de Catalunya per conèixer de primera mà casos de bones pràctiques i experiències d'interès.

En les visites de bones pràctiques que s'organitzin es tindrà en compte el món local per tal que hi puguin participar.

- ▶ Promoure seminaris i trobades d'intercanvi de bones pràctiques a Catalunya amb experts internacionals.

En els seminaris i trobades d'intercanvi de bones pràctiques que s'organitzin a Catalunya amb experts internacionals es tindrà en compte el món local.

- ▶ Impulsar l'organització d'un festival democràtic mediterrani.

Implicació del món local en l'organització d'un festival democràtic mediterrani d'acord amb l'exposició feta en el punt *Eines de la diplomàcia pública al servei del món local* d'aquest pla.

OE 1.3.	Potenciar la participació i contribució de les institucions i la societat civil en l'àmbit internacional
	Diplocat posiciona Catalunya en debats globals i facilita que les entitats, la societat civil i l'administració local del país hi puguin prendre part i fer-hi aportacions.
	ACTUACIONS
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Promoure i organitzar debats de rellevància global a Catalunya contribuint als mateixos a través de l'expertesa catalana en la matèria que sigui objecte de treball. Es farà amb col·laboració amb el món local sempre que la temàtica ho aconselli. ▶ Promoure l'ús de les xarxes socials en l'intercanvi d'informació. Aplicable a totes les actuacions, ja que actualment l'ús de les xarxes socials és una de les principals eines de la diplomàcia pública. ▶ Incentivar i organitzar PVIs a l'estranger. Es tindrà en compte el món local en l'organització d'aquests PVIs.

EIX 2 – PROJECTAR: POSICIONAR CATALUNYA AL MÓN

La projecció de la imatge de Catalunya i la generació d'una opinió pública positiva a l'estranger repercuteixen directament en la capacitat d'atracció d'inversions, coneixement, institucions i persones, alhora que contribueixen a establir i consolidar relacions d'amistat i confiança amb la resta del món.

Des del món local es pot contribuir a l'assoliment d'aquest eix per mitjà de les relacions que s'estableixin amb altres territoris a nivell internacional, gràcies a diferents actuacions que es detallen a continuació.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS (OE)

OE 2.1.	Promoure els actius i valors de Catalunya de la mà de les entitats membres de Diplocat i de la societat civil
	Diplocat acompanya les entitats que volen ser presents en l'escena internacional i les ajuda a trobar espais de col·laboració entre elles, mitjançant l'organització d'activitats conjuntes en diferents àmbits.
	ACTUACIONS
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Diplomàcia municipal: Pla per a la internacionalització del món local 2020-2022. Elaboració del present pla.
OE 2.2.	Promoure el coneixement de Catalunya entre experts, institucions i generadors d'opinió
	Diplocat facilita el coneixement directe i de primera mà dels valors i actius de Catalunya entre aquells que hi mostren interès o són susceptibles de transmetre'ls al seu cercle d'influència.
	ACTUACIONS

► Programa de Visitants Internacionals (PVI) de Diplocat adreçat a líders estrangers de reconegut prestigi en el seu àmbit perquè visitin Catalunya, la coneguin de primera mà i fomentin els llaços d'unió amb els respectius països.

En l'organització dels PVIs es tindrà en compte el món local, ja sigui portant els visitants arreu del territori català, com en la participació directa en el programa.

OE 2.3. Posicionar Catalunya als mitjans de comunicació internacionals

Diplocat vetlla perquè la imatge de Catalunya que transmeten els mitjans estrangers sigui el màxim d'acurada i manté contacte permanent amb corresponents i periodistes internacionals.

ACTUACIONS

► Organitzar PVIs adreçats a periodistes.

En l'organització dels PVIs es tindrà en compte el món local, ja sigui portant els visitants arreu del territori català, com en la participació directa en el programa.

EIX 3 – CAPACITAR: FOMENTAR LA FORMACIÓ DE LA SOCIETAT CIVIL

El desplegament de la diplomàcia pública és tasca de tots i per fer-ho correctament cal formar i capacitar també les administracions locals.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS (OE)

OE 3.1. Fomentar la formació i capacitació de la societat civil en l'àmbit internacional

Diplocat ofereix diferents programes d'ajuts i beques adreçats a la societat civil amb l'objectiu de millorar la seva formació i dotar-la d'una major capacitació per contribuir a la internacionalització del país

ACTUACIONS

► Formar especialistes en qüestions relatives a les relacions internacionals que puguin col·laborar en la projecció internacional de Catalunya.

- Ajuts per fer estudis internacionals en universitats estrangeres.
- Ajuts per fer estudis sobre afers euromediterranis al Col·legi d'Europa de Natolín (Polònia)

Diplocat atorga beques per realitzar estudis en relacions internacionals i diplomàcia pública a universitats fora de l'estat espanyol. En el decurs dels 36 anys de les beques més de 285 joves llicenciats han realitzat estudis especialitzats que tenen una durada aproximada d'un any acadèmic.

Igualment, des de l'any 2017, Diplocat ofereix beques per formar especialistes en estudis euromediterranis al Col·legi d'Europa, campus de Natolín.

Aquests becaris han estudiat en alguna de les dotze universitats catalanes. Es comptarà amb la participació dels ens locals per a la difusió de les convocatòries que s'obrin i de les beques atorgades.

OE 3.2. Fomentar la formació i capacitació en l'àmbit internacionals dels membres del consorci

Diplocat organitza cursos de formació sobre diplomàcia pública o temàtiques d'especial interès amb l'objectiu de millorar la capacitació de les entitats membres del consorci en tant que actors de la projecció exterior de Catalunya.

ACTUACIONS

- ▶ Programa Executiu en Diplomàcia i Acció Exterior (MDAE) per reforçar les capacitats de les administracions catalanes d'impulsar projectes d'internacionalització i promoció exterior, adreçat al personal de les administracions públiques de Catalunya amb experiència internacional.

Diplocat va organitzar, des de l'any 2013 i fins al 2018, cinc edicions del MDAE amb l'objectiu de reforçar les capacitats de les administracions catalanes per impulsar projectes d'internacionalització i promoció exterior. La quarta i cinquena edicions es van obrir als treballadors de totes les administracions públiques de Catalunya, d'acord amb l'objectiu inicial del projecte.

Aquest projecte estava pensat per tenir una durada limitada, de màxim cinc edicions. S'està treballant amb el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC) per valorar quins projectes formatius en l'àmbit de les relacions exteriors cal oferir als treballadors de les administracions públiques catalanes.

- ▶ Promoure cursos de formació ad hoc: promoure la formació en diplomàcia pública o d'altres temàtiques d'interès global, col·laborant amb altres entitats i institucions.

Es tindran en compte les demandes i necessitats del món local en la confecció de cursos de formació.

OE 3.3. Promoure les habilitats en xarxes socials com a eina de projecció exterior de Catalunya

ACTUACIONS

- ▶ Facilitar el coneixement i les bones pràctiques de la societat civil en l'ús les xarxes socials.

Diplocat organitza cursos sobre les xarxes socials per facilitar el coneixement i bones pràctiques en l'ús d'aquestes i s'oferiran també al món local.

Temes d'interès

La proposta de temes a treballar que es presenten és el resultat de les reunions realitzades durant el primer semestre de 2019 amb els membres del consorci i del Ple representants del món local, com també de les aportacions fetes pels representants del món local que formen part del grup de treball. Aquests temes s'haurien d'abordar principalment en les diferents actuacions que es despleguin durant els anys de vigència d'aquest pla específic

UNIÓ EUROPEA I EUROPA

Les diferents polítiques i accions de la Unió Europea formen part de l'entorn propi de la societat i l'economia catalana en el seu conjunt.

La Unió Europea (UE) ha de ser, per tant, el marc d'actuació de referència tant de Diplocat com de les administracions locals. Això implica no només que Diplocat tindrà sempre en compte quina és l'actualitat de la UE a l'hora de planificar les seves activitats, sinó que també haurà d'incloure el punt de vista europeu en els temes que es treballin.

La UE sempre ha tingut una importància cabdal també per a l'administració local, això es concreta en el marc legislatiu aplicable a Catalunya que, en bona part, té com a origen moltes normatives de la UE, la integració en el mercat interior europeu i l'Espai Econòmic Europeu, la participació en la Unió Econòmica i Monetària i l'Euro, l'aplicació de polítiques sectorials de la UE o la participació en programes de la Unió i la recepció de fons europeus.

Els fons europeus són una oportunitat per als governs locals de rebre finançament europeu i, a la vegada, establir lligams amb altres governs homòlegs de diferents països de la Unió Europea.

Com ja s'ha comentat, l'organització de visites de bones pràctiques i models d'excel·lència, així com els PVIs, poden ser molt útils a l'hora d'afavorir la coneixença i relació amb altres governs locals de la UE.

D'altra banda, també és molt important ampliar la capacitació dels governs locals, tant a nivell d'electes, com a nivell tècnic. En aquest sentit, s'està treballant en l'organització del *Seminari sobre fons europeus: eines i oportunitats de finançament per als ens locals*, conjuntament amb l'ACM i amb la col·laboració de la unitat de Fons europeus del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència. Els objectius del seminari són:

- Donar a conèixer les oportunitats de finançament europeu a disposició de les entitats de Catalunya i, en particular, de les administracions locals.
- Oferir una visió global sobre els diferents fons europeus i conèixer els mecanismes a través dels quals s'hi pot accedir.
- Augmentar la capacitació dels governs i les administracions locals per incrementar l'accés al finançament europeu.
- Preparar els governs i les administracions locals de Catalunya per a la nova generació de fons europeus 2021-2027.
- Informar de les eines que la Generalitat de Catalunya posa a la disposició de les entitats públiques i privades de Catalunya per fomentar l'accés al finançament europeu.
- Donar a conèixer bones pràctiques en l'obtenció de fons europeus a Catalunya.

El seminari constarà de 40 hores de formació, en les quals s'hi inclourà un taller pràctic, a desenvolupar al darrer trimestre de 2020².

BONA GOVERNANÇA (CONSELL D'EUROPA)

La bona governança és un dels temes que desperten més interès per part del món local, es treballa per tal d'acostar-se a la ciutadania a través de la transparència, de la rendició de comptes i de la participació ciutadana. Per aquesta raó s'ha cregut convenient donar a conèixer què fa el Consell d'Europa en aquest àmbit per mitjà del Comitè Europeu de Democràcia i Governança.

---

² A causa de la pandèmia del COVID-19 ens hem vist obligats a modificar les dates previstes inicialment de celebració del seminari.

El Comitè Europeu de Democràcia i Governança (CDDG) és l'estructura intergovernamental del Consell d'Europa en la qual es reuneixen els alts funcionaris per intercanviar informació sobre polítiques i bones pràctiques i elaborar o actualitzar estàndards en àmbits com la modernització de les institucions democràtiques, la reforma de l'administració pública, la participació ciutadana i la governança democràtica a tots els nivells .

El Comitè fomenta la conformitat de la legislació nacional amb la Carta Europea de l'Autonomia Local (CEAL) i promou les Recomanacions i directrius del Comitè de Ministres en els àmbits esmentats anteriorment. La CEAL és el primer tractat internacional vinculant que garanteix els drets de les comunitats i de les seves autoritats electes.

El CDDG per mitjà del **Centre d'expertesa per a un bon govern** ajuda els països a desenvolupar una bona governança local i regional i promou normes i bones pràctiques en l'àmbit europeu.

▪ Eines per a la bona governança

Una de les prioritats del **Centre d'expertesa per a un bon govern** és el desenvolupament i la promoció de noves eines de creació de capacitat. Aquestes eines es basen en les millors pràctiques europees i permeten millorar i avaluar les capacitats de les autoritats locals en diversos àmbits. Les eines es revisen i actualitzen regularment.

El Pla de treball de Diplocat 2020 inclou l'organització d'una jornada sobre les eines per a la bona governança que té el Consell d'Europa, entre les quals hi ha el Segell ELOGE.

DESPOBLAMENT I EQUILIBRI TERRITORIAL

El territori de Catalunya té densitats de població molt desiguals, amb unes ciutats i àrees geogràfiques molt densament poblades, com és el cas de Barcelona i la seva àrea metropolitana, al costat de territoris amb densitats de població molt baixes. Catalunya s'està despoblant en algunes zones determinades, i a la vegada s'està envellint. Cal intentar trobar mecanismes per revertir aquesta situació. És una temàtica sobre la qual han mostrat interès i una preocupació especial moltes de les entitats del món local que participen en aquest pla.

Concretament, en les reunions mantingudes s'han posat de manifest les qüestions següents:

- Diputació de Lleida: està realitzant diverses actuacions en l'àmbit del despoblament en les zones rurals, disposen de nombrosos contactes. També tenen en funcionament una taula pirenaica que aborda aquest debat.
- L'Associació Catalana de Municipis (ACM), està treballant el tema amb diferents iniciatives:
  - Per mitjà de la Fundació per la transparència i el bon govern local, té com a prioritat treballar per l'arrelament al territori. En aquest àmbit ha signat un

conveni amb la Fundació Carles Pi i Sunyer per fer [l'estudi *El despoblament en el territori: realitats, necessitats i propostes*](#).

- L'ACM té, dins dels seus àmbits sectorials de treball, una comissió de *Petits Municipis* amb l'objectiu d'analitzar i detectar les diferents necessitats que tenen els petits municipis de Catalunya.
  - L'ACM també va organitzar la Convenció del Petit Municipi, la 1a trobada va tenir lloc a Tavèrnoles el 2017 i la 2a a Sant Ramon el 2018.
- Fundació del Món Rural: <http://www.fmr.cat/>

Un dels seus projectes és Repoblament Rural i han encarregat l'estudi *Anàlisi demogràfica i projecció de la població dels municipis rurals catalans 2002-2027*.
  - Associació Micropobles: <http://www.micropobles.cat>

L'Associació Micropobles de Catalunya és una entitat sense afany de lucre, que vol donar una veu conjunta als pobles de Catalunya que tenen menys de 500 habitants.
  - Comissió Interdepartamental de la Generalitat de Catalunya sobre Despoblament Rural: creada el setembre de 2017 i liderada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, s'encarrega d'avaluar la situació actual de despoblament d'algunes zones rurals de Catalunya i d'impulsar la coordinació i prioritització de les polítiques en els diferents àmbits de Govern que incideixen a atenuar les causes del desequilibri demogràfic i territorial del país. En aquesta comissió hi participen els departaments de Territori i Sostenibilitat, Salut, Ensenyament, de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, Polítiques Digitals i Administració Pública, Treball, Afers Socials i Famílies, Cultura, Interior, Empresa i Coneixement, Presidència, així com l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i l'Institut Català de les Dones. També hi és present com a convidat el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals, i Transparència.
  - Estratègia per a la dinamització territorial, aprovada el maig de 2019, forma part del marc estratègic *Un país d'oportunitats, un país viu* de la Secretaria d'Administracions Locals, que té com a objectiu enfortir la cohesió social i territorial per mitjà del treball amb el món local.

Per dur a terme aquesta tasca, el Govern ha aprovat la creació d'una comissió per a l'Estratègia de dinamització territorial amb l'objectiu de fer un pas endavant cap a la coordinació de les polítiques públiques de la Generalitat relacionades amb el desenvolupament local i la competitivitat territorial i poder-les implementar d'acord amb els principals actors territorials públics -diputacions, consells comarcals, ens supramunicipals i municipis- i privats.
  - Diplocat podria col·laborar en aquest àmbit mitjançant la recerca de bones pràctiques a altres països amb problemes similars, organitzant una visita in situ, una jornada de treball o una altra activitat en el format que s'acordi.
  - Experiències a estudiar a fora de Catalunya:
    - Highlands d'Escòcia
    - Abruzzo, Itàlia
    - North Ostrobothnia, Finlàndia

- Network of Southern Sparsely Populated Areas (SSPA).

AGENDA 2030 PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

L'Agenda 2030 és el nou full de ruta global per avançar cap al desenvolupament sostenible. Aprovada per Nacions Unides el 2015, inclou disset Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a assolir el 2030. Els ODS cobreixen la dimensió social, econòmica i ambiental de la sostenibilitat i aborden cinc grans àmbits: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances.

El Govern de Catalunya s'hi ha compromès mitjançant l'elaboració del **Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya**, amb la participació de tots els seus departaments, i l'impuls de l'**Aliança Catalunya 2030**, un partenariat entre actors públics i privats on es compartiran els compromisos de país per fer realitat els ODS.

La Federació de Municipis de Catalunya va dedicar la sessió del Seminari Tècnic Local que es va celebrar el 30 de setembre de 2019, al *Pla Clima i Energia 2030, l'Agenda Urbana de Catalunya i la sostenibilitat dels edificis*. Aquesta sessió va tractar sobre perquè és necessari un pla clima i energia local, es van donar exemples mundials de bones pràctiques en planificació energètica local, i es van analitzar els reptes i les propostes per a una planificació energètica local operativa i ambiciosa.

El Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) i Diplocat van organitzar l'11 d'octubre de 2019 la conferència *Mengem futur*, sobre la transició cap a sistemes alimentaris sostenibles, on destacats experts europeus en l'àmbit de la seguretat alimentària i la sostenibilitat van presentar les seves anàlisis sobre els sistemes alimentaris, els reptes que el context actual planteja i les propostes d'accions per superar-los.

És important incloure la dimensió de comunicació i sensibilització de la ciutadania sobre els ODS i l'Agenda 2030. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona ha creat un Comissionat d'Agenda 2030 i va fer una campanya específica l'any 2019.

TURISME SOSTENIBLE

Les administracions locals, de tots els nivells, tenen en el turisme un dels seus àmbits d'actuació. Cal trobar un equilibri entre l'activitat turística i el manteniment del territori, per això els darrers anys està prenent molta importància el concepte de turisme sostenible, concepte que ha agafat força arran de la crisi del COVID-19.

L'Organització Mundial de Turisme (OMT) defineix el turisme sostenible com el que atén les necessitats dels turistes actuals i de les regions receptores i al mateix temps protegeix i fomenta les oportunitats per al futur. Es concep com una via cap a la gestió de tots els recursos de forma que es puguin satisfer les necessitats econòmiques, socials i estètiques, respectant al mateix temps la integritat cultural, els processos ecològics essencials, la diversitat biològica i els sistemes que sostenen la vida.

L'Institut de Turisme Responsable (ITR) gestiona la Certificació destinació Biosphere que està reconeguda pel Consell Global de Turisme Sostenible (GSTC). Amb aquesta certificació, les destinacions garanteixen als turistes l'aposta continuada per a la

sostenibilitat turística. El sistema privat de certificació Biosphere, voluntària i independent, es basa en una sèrie de requisits amb objectius concrets que es puguin identificar i mesurar, servint com a eina de millora continua per avaluar el compromís adquirit per destinacions, empreses i serveis turístics. Amb aquest segell s'aborda la sostenibilitat de forma integral i en relació amb els disset Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides. Els àmbits de millora són:

- Canvi Climàtic
- Medi ambient
- Cultura
- Social
- Economia

La millora continuada de tots aquests objectius juntament amb la implementació de les polítiques marcades en aquest segell, ajuden a assegurar la sostenibilitat de l'àrea geogràfica, independentment de la seva mida, localització i nivell de desenvolupament. Biosphere certifica que la destinació està millorant cada any, fent partícips a empreses, ciutadans, comunicadors i turistes.

Les destinacions catalanes següents disposen d'aquesta certificació: Tossa de Mar, Vilafranca del Penedès, Paisatge Barcelona, Costa Barcelona, Pirineus Barcelona, Sitges, Barcelona, Catalunya i Val d'Aran.

L'any 2017 va ser declarat *Any Internacional del Turisme Sostenible per al Desenvolupament* per part de l'Organització Mundial del Turisme (OMT), les Nacions Unides i la Comissió Europea.

Catalunya forma part de la xarxa [NECS Tour](#), xarxa de regions europees per a un turisme sostenible i competitiu, que reuneix al voltant de 35 regions d'Europa, com també organitzacions acadèmiques relacionades amb el turisme com universitats i instituts de recerca, i representants d'associacions i xarxes empresarials de turisme sostenible i responsable d'uns 20 països de l'Espai Econòmic Europeu. En aquesta xarxa hi formen part també les següents entitats de Catalunya:

- Ajuntament de Barcelona
- Diputació de Barcelona
- Generalitat de Catalunya. Direcció General de Turisme
- Campus de Turisme, Hoteleria i Gastronomia. Universitat de Barcelona
- Ajuntament de Llançà
- Ajuntament de Torroella de Montgrí
- Universitat de Girona

El [Pla estratègic de turisme de Catalunya](#) (2018-2022), impulsat des de l'Agència Catalana de Turisme, estableix en la seva direcció estratègica 4.3 *Promoure més i millor la sostenibilitat ambiental*. L'era actual de la globalització està tenint una influència negativa

en la preservació de l'entorn atesa la sobreexplotació de recursos i la baixa consideració dels ciutadans en el model productiu, per aquesta raó la Direcció General de Turisme impulsarà mesures per informar i sensibilitzar la indústria amb l'objectiu de reduir la petjada ecològica de la indústria turística.

TRANSICIÓ ENERGÈTICA

És un canvi de paradigma que consisteix en la substitució de les energies fòssils per renovables i passar d'un model centralitzat de grans plantes de generació i unidireccional cap a un model distribuït en què el desplegament de recursos es dona a tots els nivells i els fluxos energètics són bidireccionals. Aquest nou model distribuït situa el consumidor al centre del sistema com un element actiu i determinant que no només consumeix de la xarxa sinó que genera la seva pròpia energia, l'emmagatzema amb bateries i en el seu vehicle elèctric i que pot oferir serveis al sistema per dotar la xarxa de la flexibilitat necessària per arribar a un model 100% renovable.

La Diputació de Girona està treballant tema aquest àmbit i han dut a terme diverses activitats de caire internacional.

ACCIÓ INTERNACIONAL EN L'ÀMBIT LOCAL

L'acció internacional en l'àmbit local, tal i com s'ha exposat anteriorment, s'ha basat en bona part en agermanaments de territoris/poblacions i en la participació en xarxes de ciutats. Aquesta participació ha estat útil per conèixer bones pràctiques susceptibles de ser implementades, i també per poder accedir a finançament europeu en projectes transnacionals.

De tota manera, una reflexió compartida al grup ha estat que cal repensar i ordenar l'acció internacional que es fa en l'àmbit local, com aquesta encaixa en els plans de govern municipals, alhora que cal abordar la problemàtica de la seva difícil justificació des del punt de vista econòmic o de programa municipal. Evidentment, aquesta és una tasca que va més enllà del grup de treball del món local de Diplocat, però aquest espai pot servir per promoure aquest debat i extreure'n idees interessants.

En aquest punt cal tenir en compte [la CGLU](#) (Ciutats i Governes Locals Units), una organització internacional de ciutats per a ciutats, governs locals i regionals i associacions municipals de tot el món que es preocupa de representar i defensar els interessos dels governs locals en l'escena mundial.

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

L'economia social i solidària és el conjunt d'iniciatives socioeconòmiques, formals o informals, individuals o col·lectives, que prioritzen la satisfacció de les necessitats de les persones per sobre del lucre. També es caracteritzen perquè són independents respecte als poders públics, actuen orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la participació, la inclusió i el compromís amb la comunitat, i també, són promotores de canvi social.

La Diputació de Barcelona té diversos [documents sobre economia social](#) i administracions locals com:

- *Guia d'economia social i solidària per a l'administració local*
- El recull *Experiències d'economia social i solidària als municipis*
- *21 propostes per fomentar l'economia social i solidària des dels ajuntaments*

En l'economia social i solidària, cal tenir present les entitats següents:

- [Xarxa de Municipis per a l'Economia Social i Solidària](#), constituïda el 17 de maig de 2017 amb l'objectiu de promoure, reforçar i consolidar el model socioeconòmic alternatiu i transformador al territori. A dia d'avui, [en formen part 41 municipis de Catalunya](#).
- Associació Economia Social Catalunya ([AESCAT](#)) és una organització sense afany de lucre que agrupa les principals plataformes de representació de les diferents famílies de l'economia social de Catalunya: la Confederació de Cooperatives de Catalunya, la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, la Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya, la Federació de Mutualitats de Catalunya i la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya. L'AESCAT aglutina a 7.422 organitzacions, 139.202 persones treballadores, una base social de 2,5 milions de persones (socis cooperativistes, socis d'entitats, mutualistes, etc.), i suposa una facturació de 7.853 milions d'euros.

Actors/entitats membres de Diplocat

DIPUTACIÓ DE BARCELONA

- Presidenta (2019-2023), **Sra. Núria Marín**.
- Diputada adjunta a la Presidència i delegada per a les Relacions Internacionals, **Sra. Pilar Díaz Romero**.

DIPUTACIÓ DE GIRONA

- President (2019-2023), **Sr. Miquel Noguer**.

DIPUTACIÓ DE LLEIDA

- President (2019-2023), **Sr. Joan Talarn**.

DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

- Presidenta (2019-2023), **Sra. Noemí Llauredó**.
- Diputat delegat d'ocupació i empenedoria, **Sr. Francesc Barbero** (nomenat com a representant a Diplocat pel Ple de la Diputació de 27/09/2019).

CONSELH GENERAU D'ARAN

- Síndic (2019-2023), **Sr. Francés X. Boya**.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

- Alcaldessa (2019-2023), **Sra. Ada Colau**.
- Tinenta d'alcaldia d'Agenda 2030, transició digital, esports, coordinació territorial i metropolitana i representant de l'Ajuntament al Ple de Diplocat, **Sra. Laia Bonet** (nomenada com a representant a Diplocat per decret d'alcaldia de 26/07/2019).

AJUNTAMENT DE GIRONA

- Alcaldessa (2019-2023), **Sra. Marta Madrenas**.

AJUNTAMENT DE LLEIDA

- Alcalde (2019-2023), **Sr. Miquel Pueyo**.

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

- Alcalde (2019-2023), **Sr. Pau Ricomà**.
- Consellera de contractació, turisme i desenvolupament econòmic, **Sra. Laura Castel** (nomenada com a representant a Diplocat per decret d'alcaldia de 10/10/2019).

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

- Alcalde (2019-2023), **Sr. Juan A. Serrano**.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS

- President, **Sr. Lluís Soler** (alcalde de Deltebre).
- Alcaldessa d'Anglès i vicepresidenta de l'ACM, **Sra. Àstrid Desset** (nomenada com a representant a Diplocat el 03/02/2020).

FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA

- Presidenta, **Sra. Olga Arnau** (alcaldessa de Vilanova i la Geltrú).